

használatra csak egy bizonyos fokig érény! Zsúfolásuk már a világosság és könnyen érthetőség rovására megy. De túl ezen a formai szépséghibán, elismeréssel állapítjuk meg, hogy Gogolák a nemzetnevelő társadalomnak hasznos anyagot közvetít a cseh nép nemzeti és kulturális erőfeszítéseinek felvázolásával.

Visy József.

A polgári iskolai tanárok Évkönyve 1938—39. Szerkesztették: Illyefalvi Rákosi Zoltán, dr. Mileji Salamon János és Kratofil Dezső. (Szegedi Új Nemzedék Lapvállalat R.-T.) K. 8°, 368 l. Ára füzve 4.60, kötve 5.40 P.

Az előttünk fekvő mű régi hiányt van hivatva megszüntetni, mert az 1934. évben megjelent évkönyv óta sok idő telt el és mélyreható változásokat idézett elő a polgári iskola életében, de különös jelentősége abban is megállapítható, hogy szerencsésen egyesíti mindazokat a követelményeket, melyeket egy jól szerkesztett évkönyvtől joggal elvárhatunk: az iskolaszervezeti, adminisztrációs, didaktikai és anyagi kérdéseknek tárgyilagos megismertetését és megvitatását, s a tanárság szolgálati viszonyaiban való mindenirányú biztos tájékoztatást. E kívánalmak maradéktalan megvalósítására olyan szerzők vállalkoztak, akik a polgári iskolai tanárság s a polgári iskola életének és időszerű kérdéseinek leghivatottabb ismerői, így Illyefalvi Rákosi Zoltán a polg. isk. tanárság egyesületi vezére, dr. Mileji Salamon János a vallás- és közoktatásügyi minisztériumban a polg. isk. tanárság személyi ügyeinek előadója, Kratofil Dezső a gyakorlati tanárképzés vezetője. A könyv lapozgatásából pedig kitűnik, hogy a szerkesztők oly előkelő szakférfiakat nyertek meg munkatársakul céljuk megvalósításához, amiből a polg. isk. tanárság iskolája rendkívüli jelentőségének és munkája értékelésének és megbecsülésének legszebb bizonyítékát láthatja.

A könyv kiváló értékei tartalomjegyzékéből is megállapíthatók. Tartalmi gazdagsága három szerkezeti egységre tagolható.

Az első rész (3—110. l.) a polg. isk. időszerű kérdéseivel foglalkozik. *Dr. Damjanovich Lajos* min. tanácsos lendületes *Előszava* méltó preludium az érdekes műhöz. *Dr. Kósa Kálmán* min. osztályfőnök „A polgári iskolák felügyelete az új felügyeleti rendszerben” címen értekezik. „A polgári iskola nemzetnevelő munkájának legfőbb követelményei” c. közlemény a tanker. kir. főigazgatóknak a polg. isk.-ra vonatkozó nyilatkozatait tartalmazza. *Dr. Huszti József* egyetemi tanár, a Tanárképző Főiskola igazgatótanácsának elnöke „A polgári iskola reformja és a tanárképzés” c. időszerű kérdést szabatosan összefoglalja. *Dr. Mileji Salamon János* „A polgári iskola a közoktatásügy szolgálatában”, *Rácz Imre* „A polgári iskolai Rendtartási Szabályzat”, *dr. Galla Sándor* „A polgári iskola szervezésével kapcsolatos kérdések” és *Rákosi Zoltán* „Adatok az egyesületi munka értékeléséhez” c. cikkek közérdekű polg. isk. kérdéseket taglalnak. *Kratofil Dezsőnek* „Az öntevékenység elvének érvényesítése a nevelő-oktatásban” c. alapvető jelentőségű értekezését a gyakorló polg. isk. szakvezető tanárainak az egyes tárgyak tanításában érvényesítendő öntevékenységi lehetőségekről szóló ismertetések egészítik ki.

A második rész (111—300. l.) a személyi ügyeket tartalmazza: a vallás- és közoktatásügyi minisztérium s a tanker. kir. főigazgatóságok személyzeti és ügybeosztása, a tanárképző főiskolák és a tanáregyesületek ügyei, a polg. iskolák adatai és tanári testületei s a tanárok rangsora.

A harmadik rész (301—332. l.) az adminisztrációs és illetményügyeket ismerteti.

A könyv használhatóságát a *Névmutató* teszi teljessé (333—368. l.)

Sz. L.